

10 PHÁP CẦN ĐƯỢC BIẾT TOÀN DIỆN

dhammā pariññeyyā

1. Xúc hữu lậu đưa đến Thủ

Xúc	Lậu	Thủ
6 cảnh 6 căn 6 thức	Dục lậu Hữu lậu Kiến lậu Vô minh lậu	Dục thủ Kiến thủ Giới cấm thủ Ngã chấp thủ

2. Danh và Sắc

1. Tâm, Tâm sở
2. Sắc pháp

3. Ba Thọ

1. Lạc
2. Khổ
3. Xả

4. Bốn loại Vật thực

1. Đoàn thực
2. Xúc thực
3. Niệm thực
4. Thức thực

5. Năm thủ Uẩn

1. Sắc
2. Thọ
3. Tưởng
4. Hành
5. Thức

6. Sáu Nội xứ (lục căn, lục nhập, lục quyền)

1. Nhãn
2. Nhĩ
3. Tỷ
4. Thiệt
5. Thân
6. Ý

7. Bảy trụ xứ của Thức

1. Có loài chúng sanh thân dị tướng dị

(Sattā nānattakāyanānattasaññino), như nhân loại và một số chư thiên dục giới. Các chúng sanh này thân tướng khác nhau và tâm hữu phần cũng khác nhau.

2. Có loài chúng sanh thân dị tướng đồng

(Sattā nānattakāy' ekattasaññino), như phạm chúng thiên sơ thiên. Các phạm thiên cõi này có thân tướng khác nhau nhưng đồng một tâm hữu phần.

3. Có loài chúng sanh thân đồng tướng dị

(Sattā ekattakāyanānattasaññino), như chúng sanh quang âm thiên cõi nhị thiên. Các phạm thiên cõi này có thân tướng giống nhau nhưng tâm hữu phần khác nhau.

4. Có loài chúng sanh thân đồng tướng đồng

(Sattā ekattakāyekattasaññino), như chúng sanh biến tịnh thiên. Các phạm thiên cõi này có thân tướng giống nhau và tâm hữu phần cũng giống nhau.

5. Có loài hữu tình sanh trú không vô biên xứ

(Sattā ākāsañācāyatanūpagā), tức là phạm thiên cõi vô sắc không vô biên xứ.

6. Có loài hữu tình sanh trú thức vô biên xứ

(Sattā viññāṇañcāyatanūpagā), tức là phạm thiên cõi vô sắc thức vô biên xứ.

7. Có loài hữu tình sanh trú vô sở hữu xứ

(Sattā ākiñcaññāyatanūpagā), tức là phạm thiên cõi vô sắc vô sở hữu xứ.

8. Tám Pháp thế gian

1. Được lợi (Lābha)

2. Mất lợi (Alābha)

3. Được danh (Yasa)

4. Mất danh (Ayasa)

5. Chê bai (Nindā)

6. Khen ngợi (Pasaṃsā)

7. Hạnh phúc (Sukha)

8. Đau khổ (Dukkha).

*Những pháp này vô thường
Không thường hằng, biến diệt
Biết chúng, giữ chánh niệm
Bậc trí quán biến diệt
Pháp khả ái, không động
Không khả ái, không sân
Các pháp thuận hay nghịch
Được tiêu tan không còn.
Sau khi biết con đường
Không trần cấu, không sàu
Chơn chánh biết sanh hữu
Đi đến bờ bên kia.*

9. Chín trú xứ của chúng sinh

Đây là chín thứ bậc trú (Anupubbavihāra), sự tu chứng thiền tuần tự:

1. Chứng trú sơ thiền (Paṭhamajjhānaṃ upa-sampajja viharati).
2. Chứng trú nhị thiền (Dutiyajjhānaṃ upa-sampajja viharati).
3. Chứng trú tam thiền (Tatijajjhānaṃ upa-sampajja viharati).
4. Chứng trú tứ thiền (Catutthajjhānaṃ upa-sampajja viharati).
5. Chứng trú không vô biên xứ (Ākāsānañcā yatanam upasampajja viharati).
6. Chứng trú thức vô biên xứ (Viññānañcā yatanam upasampajja viharati).
7. Chứng trú vô sở hữu xứ (Ākiñcaññāyatanam upasampajja viharati).
8. Chứng trú phi tướng phi phi tướng xứ (Nevasaññānāsaññāyatanam upasampajja viharati).
9. Chứng trú diệt thọ tướng định (Saññāveda-yitanirodham upasampajja viharati).

Trong chín thiền trú này, thiền trú thứ chín (trú diệt thọ tướng) chỉ bậc thánh A-na-hàm và A-la-hán mới có được. Các thiền trú khác thì hạng phàm nhân và thánh sơ quả, nhị quả đều có được.

10. Mười xứ

1. Nhãn xứ, 2. Sắc xứ,
3. Nhĩ xứ, 4. Thính xứ,
5. Tỷ xứ, 6. Khí xứ,
7. Thiệt xứ, 8. Vị xứ,
9. Thân xứ, 10. Xúc xứ

---

*Paṭisambhidāmaggo Paṭhamo paññāsako Mahāvaggo
Ñānakathā.
Sutamayañāṇaṃ.*

Kathaṃ sotāvadhāne paññā sutamaye ñāṇaṃ:

'Ime dhammā abhiññeyyā'ti sotāvadhānaṃ, taṃpajānanā paññā sutamaye ñāṇaṃ.

'Ime dhammā pariññeyyā'ti sotāvadhānaṃ, taṃpajānanā paññā sutamaye ñāṇaṃ.

'Ime dhammā pahatabbā'ti sotāvadhānaṃ, taṃpajānanā paññā sutamaye ñāṇaṃ.

'Ime dhammā bhāvetabbā'ti sotāvadhānaṃ, taṃpajānanā paññā sutamaye ñāṇaṃ.

'Ime dhammā sacchikātabbā'ti sotāvadhānaṃ, taṃpajānanā paññā sutamaye ñāṇaṃ.

'Ime dhammā hānabhāgiyā'ti sotāvadhānaṃ, taṃpajānanā paññā sutamaye ñāṇaṃ.

'Ime dhammā thitibhāgiyā'ti sotāvadhānaṃ, taṃpajānanā paññā sutamaye ñāṇaṃ.

'Ime dhammā visesabhāgiyā'ti sotāvadhānaṃ, taṃpajānanā paññā sutamaye ñāṇaṃ.

'Ime dhammā nibbedhabhāgiyā'ti sotāvadhānaṃ, taṃpajānanā paññā sutamaye ñāṇaṃ.

'Sabbe saṅkhārā aniccā'ti sotāvadhānaṃ, taṃpajānanā paññā sutamaye ñāṇaṃ.

'Sabbe saṅkhārā dukkhā'ti sotāvadhānaṃ, taṃpajānanā paññā sutamaye ñāṇaṃ.

'Sabbe saṅkhārā anattā'ti sotāvadhānaṃ, taṃpajānanā paññā sutamaye ñāṇaṃ.

'Idaṃ dukkhaṃ ariyaccā'nti sotāvadhānaṃ, taṃpajānanā paññā sutamaye ñāṇaṃ.

'Idaṃ dukkhasamudayo ariyasaccā'nti sotāvadhānaṃ, taṃpajānanā paññā sutamaye ñāṇaṃ.